Šteli boste za **žrtev (oškodovanca) kaznivega dejanja**, če ste bili oškodovani (to pomeni, da ste bili telesno poškodovani, da je bila vaša lastnina poškodovana ali odvzeta ipd.) zaradi dejanja, ki velja za kaznivo dejanje po nacionalnem pravu. Kot žrtvi kaznivega dejanja vam pravo zagotavlja določene individualne pravice pred, med in po sodnem postopku (sojenju).

Kazenski postopek v Sloveniji se začne s policijskim preiskovanjem, ki običajno zajema neformalno zbiranje obvestil od osumljencev in prič, ogled kraja kaznivega dejanja, hišno preiskavo itd. Na koncu svojega preiskovanja policija posreduje zadevo državnemu tožilcu. V primeru lažjega kaznivega dejanja bo državni tožilec neposredno vložil obtožni akt na sodišče. Če je kaznivo dejanje težje, pa bo državni tožilec zadevo posredoval preiskovalnemu sodniku, da izvede formalno preiskavo. Ko bo formalna preiskava končana, bo zadeva zopet poslana državnemu tožilcu, da se bo odločil o vložitvi obtožnice.

Med sojenjem bo sodišče izvedlo zbrane dokaze na glavni obravnavi in odločilo o krivdi storilca. Če bo ugotovilo, da je obdolženec kriv, mu bo sodišče izreklo kazen.

Ta informator vas bo vodil skozi različne korake postopka, tako da bo opisal vaše pravice med preiskavo kaznivega dejanja, med sojenjem ali po sojenju. Poleg tega si preberite tudi več o pomoči in podpori, ki jo lahko dobite.

Zadnja posodobitev: 29/03/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

(OLD)1 - Moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja

Kako in kje lahko prijavim kaznivo dejanje?
Kako lahko spremljam, kaj počnejo pristojni organi, potem ko sem prijavil kaznivo dejanje?
Kako sem lahko vključen v preiskovanje kaznivega dejanja?
Katere so moje pravice, ki jih imam kot priča?
Sem mladoleten. Imam zato dodatne pravice?
Katere informacije lahko dobim med preiskovanjem kaznivega dejanja od policije ali organizacij, ki pomagajo žrtvam?
Lahko dobim brezplačno pravno pomoč?
Kako lahko dobim zaščito, če sem v nevarnosti?
Kakšne storitve in kakšna pomoč so mi lahko nudene med preiskovanjem kaznivega dejanja?
Obstajajo možnosti za dosego poravnave ali za uvedbo poravnavanja med storilcem in mano?
Kaj se bo dogajalo z mojo zadevo po koncu preiskave?
Se lahko pritožim, če se moja zadeva zaključi, ne da bi kdaj prišla pred sodišče?
Sem tujec. Kako so zaščitene moje pravice in moji interesi?
Več informacij

Kako in kje lahko prijavim kaznivo dejanje?

Če ste utrpeli kaznivo dejanje ali kako drugače izvedeli, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, lahko **prijavite kaznivo dejanje** policiji ali državnemu tožilstvu. To lahko storite, tako da:

greste na najbližjo policijsko postajo ali v pisarno državnega tožilstva;

po pošti pošljete pisno prijavo;

pokličete po telefonu (Policija: 113)

;

posredujete elektronsko prijavo preko portala za elektronske storitve javne uprave.

Če se odločite za pisno prijavo, jo lahko podpišete, vendar to ni obvezno. Upoštevajo se tudi anonimne prijave (policija omogoča tako elektronsko kot tudi telefonsko anonimno prijavo – tel. št. 080-1200; več o elektronskih anonimnih prijavah: https://www.policija.si/index.php/component/content/article/291-anonimna-e-prijava/9207-anonimne-e-prijave) . Na podlagi ustne prijave in prijave po telefonu bo policija ali državni tožilec napravil zapisnik oz. uradni zaznamek. Uradnega zaznamka vam ni treba podpisati.

Za prijavo kaznivega dejanja ni niti predpisanega obrazca niti posebnih zahtev, katere podatke morate vključiti v prijavo. Kratek opis dejanja bo zadostoval (tj. kdaj in kje se je zgodilo, kako, kdo je bil storilec ali kakšen je bil njegov videz, kaj je bilo odvzeto, kakšna je bila škoda ipd.). Če imate kakšne relevantne dokaze, jih lahko predložite ob prijavi kaznivega dejanja.

Če ne govorite slovenskega jezika, lahko prijavite kaznivo dejanje v kateremkoli jeziku, ki ga razumete.

Za prijavo kaznivega dejanja ni določenega roka, v katerem je treba prijaviti dejanje. Vendar če prijavite kaznivo dejanje po izteku določenega obdobja, ki ga določa zakon, se lahko zgodi, da pristojni organi ne bodo pričeli s preiskovanjem.

Nekatera lažja kazniva dejanja se preganjajo zgolj, če podate predlog za pregon ali sami vložite zasebno tožbo na sodišče. Za ta kazniva dejanja obstaja rok, saj morate podati predlog za pregon oziroma vložiti zasebno tožbo v treh mesecih od dneva, ko ste izvedeli za kaznivo dejanje in storilca.

Kako lahko spremljam, kaj počnejo pristojni organi, potem ko sem prijavil kaznivo dejanje?

Če državni tožilec odloči, da ni podlage za pregon za kaznivo dejanje, ki ste ga prijavili, vam mora (če ste s kaznivim dejanjem oškodovani) to sporočiti in vas poučiti, da lahko sami začne pregon. V tem primeru lahko začnete pregon v osmih dneh, odkar ste prejeli tako obvestilo.

Kaj se dogaja z vašo prijavo kaznivega dejanja, lahko preverite tako, da povprašate pri policistu, ki je zadolžen za vaš primer. Policija ima tudi spletno aplikacijo, prek katere lahko oškodovanec spremlja razvoj svojega primera: https://www.policija.si/apps/obvescanje_oskodovancev/form.php

Kako sem lahko vključen v preiskovanje kaznivega dejanja?

Ko prijavite kaznivo dejanje, vam lahko državni tožilec ali policist zastavita dodatna vprašanja, da bi pojasnili nekatere podrobnosti dejanja. To ni formalno zaslišanje. Kljub temu vas lahko pri tem spremlja odvetnik ali druga oseba, ki ji zaupate, če tako želite. Če želite imeti ob sebi odvetnika, morate plačati za njegovo storitev. Brezplačna pravna pomoč je na voljo v kasnejših fazah postopka.
Ko se državni tožilec odloči za pregon, lahko poda zahtevo za preiskavo preiskovalnemu sodniku (ali pa vloži neposredno obtožnico) . Preiskovalni sodnik vas bo s pisnim vabilom povabil, da se udeležite vsakega preiskovalnega dejanja, ki se ga smete udeležiti. V vabilu boste obveščeni, kdaj in kje se bo izvedlo preiskovalno dejanje. Preiskovalni sodnik vam bo tudi razložil, katere pravice imate med preiskavo.
Kot oškodovanec lahko:
pregledujete spise in zbrane dokazne predmete (preiskovalni sodnik vam lahko odreče pregled spisov, dokler niste zaslišani kot priča);
predlagate izvedbo posameznih preiskovalnih dejanj;
prisostvujete pri določenih preiskovalnih dejanjih (navzoči ste lahko pri ogledu, zaslišanju izvedencev in zaslišanju tistih prič, ki ne bodo ponovno zaslišane na glavni obravnavi, ne morete pa biti prisotni pri zaslišanju obdolženca in pri hišni preiskavi);
med preiskovalnim dejanjem, ki se ga smete udeležiti, postavljate vprašanja z dovoljenjem preiskovalnega sodnika;
pritožite predsedniku sodišča zaradi zavlačevanja postopka in drugih nepravilnosti med preiskavo.
Da bi lahko izvrševali pravice, ki jih imate kot oškodovanec, vam ni treba zato vložiti kakšne uradne prošnje, da bi se udeležili postopka.
Niste obvezani dokazovati ničesar, kar se nanaša na kaznivo dejanje. Samo če se kaznivo dejanje preganja na podlagi vaše zasebne tožbe, morate dokazati kaznivo dejanje in krivdo obdolženega storilca.
Med preiskavo lahko imate (niste pa obvezani imeti) odvetnika. Če želite imeti odvetnika, morate plačati njegovo storitev. Sicer lahko zaprosite za brezplačno pravno pomoč, če vam finančni položaj ne omogoča, da bi sami plačali odvetnika.

Katere so moje pravice, ki jih imam kot priča?

Če ste med preiskavo povabljeni kot priča na zaslišanje, ste se dolžni odzvati vabilu preiskovalnega sodnika ter odgovarjati na vprašanja. Preiskovalni sodnik vas bo opomniti, da ste dolžni govoriti resnico in da ne smete ničesar zamolčati.
Kot priča ne smete biti zaslišani ali ste oproščeni dolžnosti pričevanja, če:
imate dolžnost varovanja uradne ali vojaške tajnosti;
ste v sorodu z obdolžencem (njegov zakonec, zunajzakonski partner, mati ali oče, stara mati ali stari oče, otrok, posvojenec, posvojitelj, vnukinja ali vnuk ali kakšen drug bližnji sorodnik); ali
ne smete posredovati podatkov, ki ste jih izvedeli med opravljanjem svojega poklica (ste npr. zdravnik, obdolženec pa je vaš pacient).
Poleg tega lahko odrečete odgovor na posamezna vprašanja, če je verjetno, da bi z odgovorom spravili sebe ali svojega bližnjega sorodnika v hudo sramoto, znatno materialno škodo ali kazenski pregon.
Pred zaslišanjem vas bo preiskovalni sodnik poučil, kdaj smete odkloniti odgovor na posamezna vprašanja in kdaj vam sploh ni treba pričati.
Če se zaradi bolezni ali drugega resnega razloga ne morete odzvati vabilu preiskovalnega sodnika, vas lahko preiskovalno sodnik zasliši tam, kjer živite. Če ste gluhi ali nemi, se vas zasliši pisno ali se pokliče posebnega tolmača, ki vam pomaga pri sporazumevanju.
Ko ste zaslišani kot priča, lahko dobite povrnjene potrebne izdatke, ki se jih imeli zaradi tega. Povračilo lahko pokrije potne stroške, stroške za hrano in nastanitev in stroške zaradi odsotnosti z dela ali izgube dobička. Povračilo morate zahtevati takoj po zaslišanju.

Sem mladoleten. Imam zato dodatne pravice?

Če ste mladoletnik in ste bili povabljeni na zaslišanje, kot oškodovanec, se zaslišanje lahko opravi ob prisotnosti in s pomočjo pedagoga ali drugega strokovnjaka. Če ste mladoletni, je lahko ob vas med celotno preiskavo navzoča in vam pomaga oseba, ki ji zaupate. Taka oseba je lahko navzoča tudi pri vašem zaslišanju.
Če ste mladoletni oškodovanec kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost, zanemarjanja mladoletne osebe in surovega ravnanja ali trgovine z ljudmi, morate imeti med postopkom ves čas pooblaščenca, ki skrbi za vaše pravice. Če nimate pooblaščenca, vam ga bo postavilo sodišče izmed odvetnikov.
Če ste mladoletna oseba , ki glede na svojo starost in duševno razvitost ne more razumeti pomena pravice, da ni dolžna pričati, vas sodišče ne sme zaslišati, razen če to zahteva sam obdolženec.
Če ste še ne polnoletna žrtev družinskega nasilja, ne smejo biti javnosti posredovani podatki, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti vašo identiteto, in to ne glede na to, ali bi vaši starši s takim razkritjem soglašali.

Katere informacije lahko dobim med preiskovanjem kaznivega dejanja od policije ali organizacij, ki pomagajo žrtvam?

Ob prijavi kaznivega dejanja lahko zaprosite policista ali državnega tožilca, da vam posreduje več informacij o postopku, ki sledi, in pomoči, ki jo lahko dobite kot žrtev. O tem se lahko poučite tudi iz brošur, ki so namenjene žrtvam in so na voljo na policijskih postajah. Brošura pa je dostopna tudi na spletu (https://www.policija.si/images/stories/Publikacije/PDF/Ko_postanem_zrtev_KD_februar_2015.pdf) .

Lahko dobim brezplačno pravno pomoč?

Za brezplačno pravno pomoč lahko zaprosite, če ste:
slovenski državljan;
tujec, ki ima začasno ali stalno prebivališče v Sloveniji i n osebe brez državljanstva (apatridi), ki zakonito prebivajo v Republiki Sloveniji ; ali
tujec, lahko v skladu z mednarodnim pravom zaprosite za brezplačno pravno pomoč (za nadaljnja pojasnila glede upravičenosti do brezplačne pravne pomoči se obrnite na policista oz. državnega tožilca.).
Brezplačno pravno pomoč lahko dobite, če želite odvetnika, pa vam finančni položaj ne omogoča, da bi ga sami plačali.
Da bi dobili brezplačno pravno pomoč, morate vložiti prošnjo na sodišču. Če ste slovenski državljan, vam ni treba predložiti podatkov o vaših dohodkih.
Organ, ki bo odločil o vaši prošnji, bo sam pridobil te podatke iz uradnih evidenc, ki so mu na voljo.
Če ste žrtev družinskega nasilja, lahko dobite brezplačno pravno pomoč ne glede na to, kakšen je vaš finančni položaj. Do nje ste upravičeni, če pristojni center za socialno delo poda oceno o vaši ogroženosti.

Kako lahko dobim zaščito, če sem v nevarnosti?

Če je obdolženec nevaren in obstaja verjetnost, da bo oviral potek kazenskega postopka s tem, da bo vplival na vas kot pričo ali če obstaja nevarnost, da bo ponovil kaznivo dejanje, dokončal poskušeno kaznivo dejanje ali storil kaznivo dejanje, s katerim grozi, mu bo med postopkom odvzeta prostost in bo zoper njega odrejen pripor (lahko pa tudi milejši ukrep prepoved približevanja) .
Prepoved približevanja lahko pride v poštev tudi v drugih primerih. Če ste žrtev nasilja, lahko predlagate policistu, da odredi storilcu **prepoved približevanja**, ki mu prepoveduje, da bi se vam približal in stopil v stik z vami. Če živite skupaj s storilcem (denimo v primerih družinskega nasilja), bo policist storilcu odredil, da mora skupno prebivališče takoj zapustiti in mu izročiti ključe prebivališča. Prepoved približevanja se lahko tudi podaljša . Če storilec ne upošteva odredbe o prepovedi približevanja, se ga kaznuje, tako da mora plačati globo (lahko pa se tudi odredi pripor – odvisno od tega, na podlagi katerega zakona je bila odrejena) .

Če ste priča in vas je strah, da utegne razkritje vaše identitete ogroziti vaše življenje ali zdravje ali življenje ali zdravje vaših sorodnikov ali drugih oseb, ki so vam blizu, lahko predlagate preiskovalnemu sodniku, da se **ne razkrije vaše identitete**. Preiskovalni sodnik lahko odredi naslednje ukrepe:
izbris vaših osebnih podatkov iz kazenskega spisa;
varovanje vaših osebnih podatkov kot uradno tajnost;
odredba obdolžencu in njegovemu zagovorniku, da morata ohraniti v tajnosti določene podatke;
določitev psevdonima;
zaslišanje s pomočjo tehničnih sredstev (zaščitna stena, naprava za popačenje glasu, prenos zvoka iz posebnega prostora in podobna tehnična zaščitna sredstva).
Če vas je strah, da zgolj tajnost vaše identitete, ne bi zadostovala za vašo zaščito, lahko predlagate **posebne varovalne ukrepe**. Posebni varovalni ukrepi pridejo v poštev samo, če ste žrtev **zelo resnega kaznivega dejanja**, kakršno je denimo ugrabitev, trgovanje z drogami ipd. Posebni varovalni ukrepi lahko vključujejo:
fizično varovanje;
preselitev, vključno s selitvijo v tujino;
prirejene osebne dokumente;
onemogočenje dostopa do vaših osebnih podatkov;
prikritje vaše identitete;
spremembo identitete;
uporabo video-konference in telefonske konference;
denarno in socialno podporo.
Če ste žrtev **družinskega nasilja**, ne smejo biti javnosti posredovani podatki, na podlagi katerih bi bilo mogoče prepoznati vašo identiteto. Posredovanje takih podatkov je dopustno le, če ste polnoletni in če s tem soglašate. Sodišču lahko predlagate, da povzročitelju nasilja z odločbo prepove približevanje vašemu domu ali drugim krajem, kjer se pogosto nahajate (tj. delovnemu mestu, šoli ipd.), in navezovanje stikov z vami s sredstvi za komuniciranje, kot so telefon, elektronska pošta ipd. Sodišču lahko tudi predlagate, da z odločbo naloži povzročitelju nasilja, da mora stanovanje, ki ga ima z vami v skupni uporabi, prepustiti v izključno uporabo vam za obdobje do 12 mesecev (z možnostjo podaljšanja za še največ 12 mesecev). V slednjem primeru se lahko zgodi, da povzročitelj nasilja od vas zahteva primerno nadomestilo za obdobje, ko mora živeti drugje. Ti ukrepi niso vezani na kazenski postopek. Njihovo odreditev lahko predlagate ne glede na to, ali teče kazenski pregon.
Če ste žrtev **trgovine z ljudmi** in ste v Sloveniji brez dovoljenja, lahko predlagate policiji, da vam dovoli zadrževanje v državi do tri mesece (z možnostjo podaljšanja za še tri mesece).

Kakšne storitve in kakšna pomoč so mi lahko nudene med preiskovanjem kaznivega dejanja?

V zdravstvenih institucijah lahko dobite medicinsko pomoč, ki pa jo je treba plačati, če niste zavarovani. Znesek, ki ste ga plačali za zdravstveno ali psihološko oskrbo, lahko vključite v svoj premoženjskopravni zahtevek. Državljani 27 držav članic EU, Islandije, Liechtensteina, Norveške in Švice lahko uveljavljajo evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja.
Psihološko pomoč in druge storitve lahko dobite v lokalnem centru za socialno delo in pri specializiranih nevladnih organizacijah.
Lahko si izberete »zaupno« osebo, ki vam bo pomagala med postopki.

Če ste žrtev nasilnega kaznivega dejanja ali oseba, ki jo je preživljala oseba, ki je umrla zaradi takega kaznivega dejanja, lahko (brez predhodnega uveljavljanja zahtevka za odškodnino od storilca) zahtevate denarno odškodnino od države v roku 6 mesecev od storitve dejanja, in sicer v posebnih primerih (npr. družinsko nasilje, žrtev je otrok ali invalid, storilec je neznan). Zahtevo je treba nasloviti na Komisijo za odločanje o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj pri http://www.mp.gov.si/si/o_ministrstvu/ Ministrstvu za pravosodje. Poglejte si brošuro Evropske pravosodne mreže o odškodnini žrtvam kaznivih dejanja v Sloveniji (na voljo v angleškem, http://ec.europa.eu/civiljustice/comp_crime_victim/comp_crime_victim_sln_sl.htm slovenskem in mnogih drugih jezikih).

Obstajajo možnosti za dosego poravnave ali za uvedbo poravnavanja med storilcem in mano?

Med preiskavo lahko državni tožilec predlaga vam in storilcu, da sodelujeta v postopku **poravnavanja**. Med tem postopkom se boste sestali s storilcem v prisotnosti poravnalca, da bi se poskusilo najti soglasno rešitev vašega primera. Poravnavanje je mogoče zgolj pri lažjih kaznivih dejanjih (kaznivih dejanjih, za katera je predpisana denarna kazen ali zapor do treh let ter pri nekaterih drugih kaznivih dejanjih zaradi posebnih okoliščin). Poravnavanje je prostovoljno, do njega lahko pride samo, če tako vi kot tudi storilec pristaneta na sodelovanje. Če je postopek uspešen in se poravnate s storilcem (npr. tako, da je dolžan opraviti splošno koristno delo) , je kazenska zadeva s tem zaključena.
Državni tožilec vas lahko tudi vpraša za soglasje, da bi **začasno odložil kazenski pregon** in dal storilcu možnost, da popravi, kar je zakrivil s kaznivim dejanjem (denimo tako, da odpravi ali poravna škodo, opravi splošno koristno delo, plača prispevek v dobrodelne namene ali v sklad za povračilo škode žrtvam kaznivih dejanj ipd.). Do tega lahko pride, le če ste žrtev lažjega kaznivega dejanja (kaznivega dejanja, za katerega je predpisana denarna kazen ali zapor do treh let ali pri nekaterih drugih kaznivih dejanjih zaradi posebnih okoliščin). Če se strinjate s pobudo državnega tožilca, dobi storilec navodilo, kaj mora storiti in v kakšen roku. Če storilec izpolni nalogo v danem roku, je kazenska zadeva zaključena.

Kaj se bo dogajalo z mojo zadevo po koncu preiskave?

Ko konča preiskavo, preiskovalni sodnik pošlje kazenski spis državnemu tožilcu. Državni tožilec bo pregledal zbrane dokaze ter zadevo preganjal pred sodiščem ali pa odstopil od pregona. Če se državni tožilec odloči za to, da zadevo preganja, bo sodišče najprej preizkusilo obtožni akt in med drugim presodilo, ali zbrani dokazi zadoščajo za to, da se prične sojenja ali pa naj se v posebnih primerih postopek ustavi. Postopek se ustavi tudi, če državni tožilec odstopi od pregona pred pričetkom glavne obravnave. V skrajšanem postopku (v katerem se – nekoliko poenostavljeno – storilcu sodi za kazniva dejanja, za katera je zagrožena denarna kazen ali kazen do treh let zapora) preiskave ni. Državni tožilec vloži obtožni predlog, lahko pa pred tem predlaga sodniku, naj opravi posamezna preiskovalna dejanja.

Se lahko pritožim, če se moja zadeva zaključi, ne da bi kdaj prišla pred sodišče?

Če se državni tožilec odloči, da zadeve ne bo preganjal, ali odstopi od pregona pred pričetkom sojenja boste (kot oškodovanec) boste o tem obveščeni. Zoper to odločitev se ne morete pritožiti, **lahko pa sami nadaljujete pregon**. Obvestilo, ki ga boste prejeli, bo vsebovalo informacijo o tem, kako lahko nadaljujete pregon. Če hočete sami nadaljevati pregon, morate to storiti v osmih dneh od prejema obvestila o tem, da tožilec ne bo preganjal vaše zadeve. Če iz opravičenih razlogov niste bili prisotni na glavni obravnavi, lahko v 8 dneh od prejema zavrnilne sodbe, ki je bila razglašena na tisti glavni obravnavi (zaradi umika obtožnice državnega tožilca ali, ker je sodišče štelo, da umikate predlog za pregon, če gre za takšno kaznivo dejanje) , zahtevate vrnitev v prejšnje stanje , kar pomeni, da se postopek nadaljuje naprej.

Če državni tožilec vloži obtožni akt, sodišče pa odloči, da bo ustavilo postopek in s tem ne dopusti sojenja, boste o tem obveščeni. Zoper to odločitev sodišča se lahko pritožite v osmih dneh od prejema obvestila. Če je vaša pritožba uspešna, obstajata dve možnosti:
če ste se samo vi pritožili zoper odločitev sodišča, boste tako sami prevzeli pregon;
če se je zoper odločitev sodišča pritožil tudi državni tožilec, se bo postopek nadaljeval, kakor če nikdar ne bi bil ustavljen.
Državni tožilec lahko kasneje ponovno prevzame pregon, če oceni, da je to smiselno.

Sem tujec. Kako so zaščitene moje pravice in moji interesi?

Če ste tujec, ste upravičeni do pravic, ki so naštete zgoraj. Imate pa tudi dodatne pravice, ki olajšajo vaše sodelovanje v preiskavi.
Če ne govorite slovenskega jezika, lahko uporabljate jezik, ki ga razumete. Zagotovljen bo brezplačen prevajalec, ki vam bo pomagal, ko boste navzoči pri preiskovalnih dejanjih. Prav tako bodo brezplačno prevedeni dokumenti in drugi dokazi.
Tujec - državljan druge države članice EU- lahko v 6 mesecih od storitve kaznivega dejanja, ki je bilo storjeno na območju Republike Slovenije, zahteva odškodnino od države po Zakonu o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj (ZOZKD). Zahteva se (v slovenskem jeziku) vloži pri pristojnem organu v njegovi državi članici EU, za odločanje o pravici do odškodnine pa je pristojna vladna Komisija za odločanje o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj po ZOZKD, ki ima sedež na Ministrstvu za pravosodje. Poglejte si brošuro Evropske pravosodne mreže o odškodnini žrtvam kaznivih dejanja v Sloveniji (na voljo v angleškem, slovenskem in mnogih drugih jezikih).

Več informacij:

Criminal Procedure Act (Zakon o kazenskem postopku) – v slovenščini
Penal Code (Kazenski zakonik) – v slovenščini
Police Tasks and Powers Act (Zakon o nlogah in pooblastilih policije-ZNPPol) – v angleščini in slovenščini
Family Violence Act (Zakon o preprečevanju nasilja v družini) – v angleščini in slovenščini
Witness Protection Act (Zakon o zaščiti prič) – v slovenščini
Aliens Act (Zakon o tujcih) – v angleščini in slovenščini
Free Legal Aid Act (Zakon o brezplačni pravni pomoči) – v slovenščini
Regulations on the Recovery of Costs in Criminal Proceedings (Pravilnik o povrnitvi stroškov v kazenskem postopku) – v slovenščini
Compensation to Crime Victims Act (Zakon o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj) – v angleščini in slovenščini

---

Zadnja posodobitev: 29/03/2018
Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

(OLD)2 - Moje pravice med sojenjem

Kako sem lahko vključen v sojenje?
Katere so moje pravice, ki jih imam kot priča?
Sem mladoleten. Imam zato dodatne pravice?
Lahko dobim brezplačno pravno pomoč?
Kako lahko dobim zaščito, če sem v nevarnosti?
Kako lahko uveljavljam premoženjskopravni zahtevek zoper storilca ali dobim odškodnino od države?
Obstajajo možnosti za dosego poravnave ali za uvedbo poravnavanja med storilcem in mano?
Sem tujec. Kako so zaščitene moje pravice in moji interesi?
Več informacij

Kako sem lahko vključen v sojenje?

Ko bo sodišče pričelo sojenje, vas bo uradno pisno povabilo na sodišče. V vabilu boste obveščeni o datumi, času in kraju obravnave.
Na glavni obravnavi vam bo sodnik pojasnil postopek in pravice, ki jim imate med sojenjem.
Kot oškodovanec lahko med sojenjem:
prisostvujete na vseh narokih glavne obravnave, tudi na tistih, na katerih je javnost izključena (vaša prisotnost na glavni obravnavi ni obvezna, vendar če se odločite, da se je ne boste udeležili, boste izgubili pravico, da nadaljujete pregon v primeru, če državni tožilec umakne obtožbo);
pregledujete spise in do tedaj zbrane dokazne predmete (sodnik vam lahko odreče pregled spisov, dokler niste zaslišani kot priča);
prisostvujete pri preiskovalnih dejanjih, ki se izvajajo zunaj sedeža sodišča (npr. pri ogledu kraja dejanja ali rekonstrukciji dejanja);
dajete pripombe in predlagate nove dokaze;
postavljate vprašanja (z dovoljenjem sodnika) obdolžencu, pričam in izvedencem ter dajete pripombe na njihove izpovedbe;
zahtevate, da se zberejo novi dokazi ali zaslišijo nove priče in/ali postavijo novi izvedenci;
imate zaključno besedo potem, ko je imel zaključni govor tožilec, in pred govorom obdolženca in njegovega zagovornika.
Med sojenjem imate lahko (niste pa obvezani imeti) pooblaščenca. Če želite imeti odvetnika, morate plačati njegove storitve. Drugače lahko zaprosite za brezplačno pravno pomoč, če vam finančni položaj ne omogoča, da bi sami plačali odvetnika.
Da bi med sojenjem izvrševali svoje pravice, ki jih imate kot oškodovanec, vam ni treba vložiti kakšne formalne prošnje, da bi sodelovali v postopku.

Katere so moje pravice, ki jih imam kot priča?

Če vas sodišče med sojenjem povabi kot pričo na zaslišanje, ste se dolžni odzvati vabilu in priti na sodišče ter odgovarjati na vprašanja. Običajno boste zaslišani takoj za obdolžencem.
Kot priča imate enake pravice kot med preiskavo. Lahko:
odklonite zaslišanje oziroma ste oproščeni zaslišanja, če imate dolžnost varovanja uradne ali vojaške tajnosti; ste v sorodu z obdolžencem (njegov zakonec, zunajzakonski partner, mati ali oče, stara mati ali stari oče, otrok, posvojitelj, posvojenec,,vnukinja ali vnuk ali kakšen drug bližnji sorodnik); ali ne smete posredovati podatkov, ki ste jih izvedeli med opravljanjem svojega poklica;
odrečete odgovor na posamezna vprašanja, če je verjetno, da bi z odgovorom spravili sebe ali svojega bližnjega sorodnika v hudo sramoto, znatno materialno škodo ali v kazenski pregon;
zahtevate in dobite povrnjene stroške, vključno s potnimi stroški, stroški za hrano in nastanitev in stroški zaradi odsotnosti z dela ali izgube dobička (povračilo morate zahtevati takoj po zaslišanju).
Če se poleg tega ne počutite udobno, da bi govorili v navzočnosti obdolženca, lahko prosite sodišče, da se ga odstrani iz sodne dvorane. Po vašem zaslišanju bo sodnik obdolženca poklical nazaj v sodno dvorano in mu prebral zapisnik o vašem zaslišanju.
Sodišče lahko tudi prosite, da izključi javnost sojenja, če obravnavana dejstva zadevajo vaše osebno ali družinsko življenje.

Pred vašim zaslišanjem vam bo sodnik pojasnil pravice, ki jih imate kot priča.
Če ne more priti na sojenje zaradi bolezni ali drugih resnih razlogov, se vas lahko zasliši tam, kjer živite. Če ste gluhi ali nemi, se vas bo zaslišalo pisno ali pa bo sodišče določilo posebnega tolmača, ki vam bo pomagal.

Sem mladoleten. Imam zato dodatne pravice?

Če ste mladoletnik in povabljeni na glavno obravnavo zaradi zaslišanja, boste odstranjeni iz sodne dvorane takoj po zaslišanju.
Če ste mlajši od 15 let in oškodovanec kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, zanemarjanje mladoletne osebe in surovega ravnanja ali trgovine z ljudmi, ne boste zaslišani na glavni obravnavi. Namesto tega bo sodišče prebralo zapisnik vašega zaslišanja iz preiskave.
Če se zaslišujete kot priča, ki še ni stara štirinajst let, lahko senat sklene, naj bo med vašim zaslševanjem izključena javnost.
Če ste mladoletni oškodovanec kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, zanemarjanja mladoletne osebe in surovega ravnanja ali trgovine z ljudmi, vam bo še naprej stal ob strani poseben pooblaščenec, (odvetnik) , ki je bil med preiskavo dodeljen, da skrbi za vaše pravice (stroškov njegove ga dela vam ne bo treba plačati) .

Lahko dobim brezplačno pravno pomoč?

Za brezplačno pravno pomoč lahko zaprosite, če ste:
slovenski državljan;
tujec, ki ima začasno ali stalno prebivališče v Sloveniji i n osebe brez državljanstva (apatridi), ki zakonito prebivajo v Republiki Sloveniji ; ali
tujec, lahko v skladu z mednarodnim pravom zaprosite za brezplačno pravno pomoč (za nadaljnja pojasnila glede upravičenosti do brezplačne pravne pomoči se obrnite na sodnika).
Brezplačno pravno pomoč dobite, če želite odvetnika, pa vam finančni položaj ne omogoča, da bi sami plačali njegove storitve.
Da bi dobili brezplačno pravno pomoč, morate vložiti prošnjo na sodišču. Če ste slovenski državljan, vam ni treba predložiti podatkov o vaših dohodkih. ~~Pri tem vam ni treba predložiti podatkov o vaših dohodkih.~~ Organ, ki bo odločil o vaši prošnji, bo sam pridobil te podatke iz uradnih evidenc, ki so mu na voljo.
Če ste žrtev družinskega nasilja, lahko dobite brezplačno pravno pomoč ne glede na to, kakšen je vaš finančni položaj. Do nje ste upravičeni, če pristojni center za socialno delo poda oceno o vaši ogroženosti.

Kako lahko dobim zaščito, če sem v nevarnosti?

Dobite lahko enako zaščito kot med preiskavo.
Če je obdolženec nevaren in obstaja verjetnost, da bo oviral potek kazenskega postopka s tem, da bo vplival na vas kot pričo ali če obstaja nevarnost, da bo ponovil kaznivo dejanje, dokončal poskušeno kaznivo dejanje ali storil kaznivo dejanje, s katerim grozi, mu bo med postopkom odvzeta prostost in bo zoper njega odrejen pripor.
Če ste priča in vas je strah, da utegne razkritje vaše identitete ogroziti vaše življenje ali zdravje ali življenje ali zdravje vaših sorodnikov ali drugih oseb, ki so vam blizu, lahko predlagate sodišču, da se **ne razkrije vaše identitete**, tako da odredi:
izbris vaših osebnih podatkov iz kazenskega spisa;
varovanje vaših osebnih podatkov kot uradno tajnost;
obdolžencu in njegovemu zagovorniku, da morata ohraniti v tajnosti določene podatke;
uporabo psevdonima namesto vašega imena;
vaše zaslišanje s pomočjo tehničnih sredstev (zaščitna stena, naprava za popačenje glasu, prenos zvoka iz posebnega prostora in podobna tehnična zaščitna sredstva);
prepoved vprašanj, ki bi lahko razkrila vašo identiteto.
Če vas je strah, da zgolj tajnost vaše identitete, ne bi zadostovala za vašo zaščito, lahko predlagate **posebne varovalne ukrepe**. Posebni varovalni ukrepi, ki pridejo v poštev samo, če ste žrtev **zelo resnega kaznivega dejanja**, kakršno je denimo ugrabitev, trgovanje z drogami itd., lahko vključujejo:
fizično varovanje;
preselitev, vključno s selitvijo v tujino;
prirejene osebne dokumente;
onemogočenje dostopa do vaših osebnih podatkov;
prikritje vaše identitete;
spremembo identitete;
uporabo video-konference in telefonske konference;
denarno in socialno podporo.
Če ste žrtev **družinskega nasilja**, ~~brez vašega soglasja ne smejo biti javnosti~~ so podatki ~~posredovani podatki~~ , na podlagi katerih bi bilo mogoče prepoznati vašo identiteto lahko posredovani javnosti le, če ste polnoletni in če se s tem strinjate . Sodišču lahko predlagate, da povzročitelju nasilja z odločbo prepove približevanje vašemu domu ali drugim krajem, kjer se pogosto nahajate (tj. delovnemu mestu, šoli ipd.), in navezovanje stikov z vami po telefonu, elektronski pošti ali drugih sredstev sporazumevanja. Sodišču lahko tudi predlagate, da z odločbo naloži povzročitelju nasilja, da mora stanovanje, ki ga ima z vami v skupni uporabi, prepustiti v izključno uporabo vam za obdobje do največ šest mesecev (z možnostjo podaljšanja za še šest mesecev). V slednjem primeru se lahko zgodi, da povzročitelj nasilja od vas zahteva primerno nadomestilo za obdobje, ko mora živeti drugje. Ti ukrepi niso vezani na kazenski postopek in niso odvisno od tega, ali teče sojenje.
Če ste žrtev **trgovine z ljudmi** in ste v Sloveniji brez dovoljenja, lahko predlagate policiji, da vam dovoli zadrževanje v državi do tri mesece (z možnostjo podaljšanja za še tri mesece).

Kako lahko uveljavljam premoženjskopravni zahtevek zoper storilca ali dobim odškodnino od države?

Od obdolženca lahko terjate odškodnino tako, da vložite civilno tožbo. Lahko pa tudi vložite predlog za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka pri:
državnem tožilcu skupaj z ovadbo kaznivega dejanja; ali
sodišču, pred katerim teče postopek.
Preiskovalni sodnik (med preiskavo) in sodišče (med sojenjem) sta vas dolžna opozoriti, kako lahko v kazenskem postopku uveljavljate premoženjskopravni zahtevek. V svojem predlogu morate določno označiti svoj zahtevek in predložiti dokaze (npr. zdravniška potrdila, dokumente, ki izkazujejo vaše lastništvo odvzetega premoženja, ipd.).
Sodišče lahko odloči, da ne bo obravnavalo vašega premoženjskopravnega zahtevka, če je prezapleten in bi to preveč zavleklo postopek. V tem primeru lahko vložite civilno tožbo zoper obdolženca.
Če ste žrtev nasilnega kaznivega dejanja ali oseba, ki jo je preživljala oseba, ki je umrla zaradi takega kaznivega dejanja, lahko (brez predhodnega uveljavljanja zahtevka za odškodnino od storilca) zahtevate denarno odškodnino od države v roku 6 mesecev od storitve dejanja, in sicer v posebnih primerih (npr. družinsko nasilje, žrtev je otrok ali invalid, storilec je neznan). Zahtevo je treba nasloviti na Komisijo za odškodnine žrtvam kaznivih dejanj pri

Ministrstvu za pravosodje. Poglejte si brošuro Evropske pravosodne mreže o odškodnini žrtvam kaznivih dejanja v Sloveniji (na voljo v angleškem, slovenskem in mnogih drugih jezikih).

Obstajajo možnosti za dosego poravnave ali za uvedbo poravnavanja med storilcem in mano?

Med sojenjem lahko državni tožilec predlaga vam in storilcu, da sodelujeta v postopku **poravnavanja**. Med tem postopkom se boste sestali s storilcem v prisotnosti poravnalca, da bi se poskusilo najti soglasno rešitev vašega primera. Poravnavanje je mogoče zgolj pri lažjih kaznivih dejanjih (kaznivih dejanjih, za katera je predpisana denarna kazen ali zapor do treh let ter pri nekaterih drugih kaznivih dejanjih zaradi posebnih okoliščin). Poravnavanje je prostovoljno, do njega lahko pride samo, če tako vi kot tudi storilec pristaneta na sodelovanje.

Če se napove poravnavanje, sodišče prekine glavno obravnavo za šest mesecev, da počaka na izid poravnavanja. Če je postopek uspešen in se poravnate s storilcem (npr. tako, da je dolžan opraviti splošno koristno delo) , bo državni tožilec umaknil obtožbo in kazenska zadeva bo s tem zaključena. Sicer se bo sojenje nadaljevalo, kot da se proces poravnavanja nikdar ne bi začel.

Sem tujec. Kako so zaščitene moje pravice in moji interesi?

Če ste tujec, ste upravičeni do pravic, ki so naštete zgoraj. Imate pa tudi dodatne pravice, ki olajšajo vaše sodelovanje v postopku.

Če ne govorite slovenskega jezika, lahko uporabljate jezik, ki ga razumete. Zagotovljen bo brezplačen prevajalec, ki vam bo pomagal, ko boste navzoči na sojenju. Prav tako bodo brezplačno prevedeni dokumenti in drugi dokazi.

Tujec - državljan druge države članice EU- lahko v 6 mesecih od storitve kaznivega dejanja, ki je bilo storjeno na območju Republike Slovenije, zahteva odškodnino od države po Zakonu o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj (ZOZKD). Zahteva se (v slovenskem jeziku) vloži pri pristojnem organu v njegovi državi članici EU, za odločanje o pravici do odškodnine pa je pristojna vladna Komisija za odločanje o odškonini žrtvam kaznivih dejanj po ZOZKD, ki ima sedež na Ministrstvu za pravosodje. Poglejte si brošuro Evropske pravosodne mreže o odškodnini žrtvam kaznivih dejanja v Sloveniji (na voljo v angleškem, slovenskem in mnogih drugih jezikih).

Več informacij:

Criminal Procedure Act (Zakon o kazenskem postopku) – v slovenščini
Penal Code (Kazenski zakonik) – v angleščini in slovenščini
Family Violence Act (Zakon o preprečevanju nasilja v družini) – v angleščini in slovenščini
Witness Protection Act (Zakon o zaščiti prič) – v slovenščini
Free Legal Aid Act (Zakon o brezplačni pravni pomoči) – v slovenščini
Regulations on the Recovery of Costs in Criminal Proceedings (Pravilnik o povrnitvi stroškov v kazenskem postopku) – v slovenščini
Compensation to Crime Victims Act (Zakon o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj) – v angleščini in slovenščini

Zadnja posodobitev: 29/03/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

(OLD)3 - Moje pravice po (prvem) sojenju

Kako sem lahko vključen v sojenje?
Katere so moje pravice, ki jih imam kot priča?
Sem mladoleten. Imam zato dodatne pravice?
Lahko dobim brezplačno pravno pomoč?
Kako lahko dobim zaščito, če sem v nevarnosti?
Kako lahko uveljavljam premoženjskopravni zahtevek zoper storilca ali dobim odškodnino od države?
Obstajajo možnosti za dosego poravnave ali za uvedbo poravnavanja med storilcem in mano?
Sem tujec. Kako so zaščitene moje pravice in moji interesi?
Več informacij

Kako sem lahko vključen v sojenje?

Ko bo sodišče pričelo sojenje, vas bo uradno pisno povabilo na sodišče. V vabilu boste obveščeni o datumi, času in kraju obravnave.

Na glavni obravnavi vam bo sodnik pojasnil postopek in pravice, ki jim imate med sojenjem.

Kot oškodovanec lahko med sojenjem:

prisostvujete na vseh narokih glavne obravnave, tudi na tistih, na katerih je javnost izključena (vaša prisotnost na glavni obravnavi ni obvezna, vendar če se odločite, da se je ne boste udeležili, boste izgubili pravico, da nadaljujete pregon v primeru, če državni tožilec umakne obtožbo);

pregledujete spise in do tedaj zbrane dokazne predmete (sodnik vam lahko odreče pregled spisov, dokler niste zaslišani kot priča);

prisostvujete pri preiskovalnih dejanjih, ki se izvajajo zunaj sedeža sodišča (npr. pri ogledu kraja dejanja ali rekonstrukciji dejanja);

dajete pripombe in predlagate nove dokaze;

postavljate vprašanja (z dovoljenjem sodnika) obdolžencu, pričam in izvedencem ter dajete pripombe na njihove izpovedbe;

zahtevate, da se zberejo novi dokazi ali zaslišijo nove priče in/ali postavijo novi izvedenci;

imate zaključno besedo potem, ko je imel zaključni govor tožilec, in pred govorom obdolženca in njegovega zagovornika.

Med sojenjem imate lahko (niste pa obvezani imeti) pooblaščenca. Če želite imeti odvetnika, morate plačati njegove storitve. Drugače lahko zaprosite za brezplačno pravno pomoč, če vam finančni položaj ne omogoča, da bi sami plačali odvetnika.

Da bi med sojenjem izvrševali svoje pravice, ki jih imate kot oškodovanec, vam ni treba vložiti kakšne formalne prošnje, da bi sodelovali v postopku.

Katere so moje pravice, ki jih imam kot priča?

Če vas sodišče med sojenjem povabi kot pričo na zaslišanje, ste se dolžni odzvati vabilu in priti na sodišče ter odgovarjati na vprašanja. Običajno boste zaslišani takoj za obdolžencem.

Kot priča imate enake pravice kot med preiskavo. Lahko:

odklonite zaslišanje oziroma ste oproščeni zaslišanja, če imate dolžnost varovanja uradne ali vojaške tajnosti; ste v sorodu z obdolžencem (njegov zakonec, zunajzakonski partner, mati ali oče, stara mati ali stari oče, otrok, posvojitelj, posvojenec, vnukinja ali vnuk ali kakšen drug bližnji sorodnik); ali ne smete posredovati podatkov, ki ste jih izvedeli med opravljanjem svojega poklica;

odrečete odgovor na posamezna vprašanja, če je verjetno, da bi z odgovorom spravili sebe ali svojega bližnjega sorodnika v hudo sramoto, znatno materialno škodo ali v kazenski pregon;

zahtevate in dobite povrnjene stroške, vključno s potnimi stroški, stroški za hrano in nastanitev in stroški zaradi odsotnosti z dela ali izgube dobička (povračilo morate zahtevati takoj po zaslišanju).

Če se poleg tega ne počutite udobno, da bi govorili v navzočnosti obdolženca, lahko prosite sodišče, da se ga odstrani iz sodne dvorane. Po vašem zaslišanju bo sodnik obdolženca poklical nazaj v sodno dvorano in mu prebral zapisnik o vašem zaslišanju.
Sodišče lahko tudi prosite, da izključi javnost sojenja, če obravnavana dejstva zadevajo vaše osebno ali družinsko življenje.
Pred vašim zaslišanjem vam bo sodnik pojasnil pravice, ki jih imate kot priča.
Če ne more priti na sojenje zaradi bolezni ali drugih resnih razlogov, se vas lahko zasliši tam, kjer živite. Če ste gluhi ali nemi, se vas bo zaslišalo pisno ali pa bo sodišče določilo posebnega tolmača, ki vam bo pomagal.

Sem mladoleten. Imam zato dodatne pravice?

Če ste mladoletnik in povabljeni na glavno obravnavo zaradi zaslišanja, boste odstranjeni iz sodne dvorane takoj po zaslišanju.
Če ste mlajši od 15 let in oškodovanec kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, zanemarjanje mladoletne osebe in surovega ravnanja ali trgovine z ljudmi, ne boste zaslišani na glavni obravnavi. Namesto tega bo sodišče prebralo zapisnik vašega zaslišanja iz preiskave.
Če se zaslišujete kot priča, ki še ni stara štirinajst let, lahko senat sklene, naj bo med vašim zaslševanjem izključena javnost.
Če ste mladoletni oškodovanec kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, zanemarjanja mladoletne osebe in surovega ravnanja ali trgovine z ljudmi, vam bo še naprej stal ob strani poseben pooblaščenec (odvetnik) , ki je bil med preiskavo dodeljen, da skrbi za vaše pravice (stroškov njegovega dela vam ne bo treba plačati) .

Lahko dobim brezplačno pravno pomoč?

Za brezplačno pravno pomoč lahko zaprosite, če ste:
slovenski državljan;
tujec, ki ima začasno ali stalno prebivališče v Sloveniji i n osebe brez državljanstva (apatridi), ki zakonito prebivajo v Republiki Sloveniji ; ali
tujec, lahko v skladu z mednarodnim pravom zaprosite za brezplačno pravno pomoč (za nadaljnja pojasnila glede upravičenosti do brezplačne pravne pomoči se obrnite na sodnika).
Brezplačno pravno pomoč dobite, če želite odvetnika, pa vam finančni položaj ne omogoča, da bi sami plačali njegove storitve.
Da bi dobili brezplačno pravno pomoč, morate vložiti prošnjo na sodišču. Če ste slovenski državljan, vam ni treba predložiti podatkov o vaših dohodkih. ~~Pri teh vam ni treba predložiti podatkov o vaših dohodkih.~~ Organ, ki bo odločil o vaši prošnji, bo sam pridobil te podatke iz uradnih evidenc, ki so mu na voljo.
Če ste žrtev družinskega nasilja, lahko dobite brezplačno pravno pomoč ne glede na to, kakšen je vaš finančni položaj. Do nje ste upravičeni, če pristojni center za socialno delo poda oceno o vaši ogroženosti.

Kako lahko dobim zaščito, če sem v nevarnosti?

Dobite lahko enako zaščito kot med preiskavo.
Če je obdolženec nevaren in obstaja verjetnost, da bo oviral potek kazenskega postopka s tem, da bo vplival na vas kot pričo ali če obstaja nevarnost, da bo ponovil kaznivo dejanje, dokončal poskušeno kaznivo dejanje ali storil kaznivo dejanje, s katerim grozi, mu bo med postopkom odvzeta prostost in bo zoper njega odrejen pripor.
Če ste priča in vas je strah, da utegne razkritje vaše identitete ogroziti vaše življenje ali zdravje ali življenje ali zdravje vaših sorodnikov ali drugih oseb, ki so vam blizu, lahko predlagate sodišču, da se **ne razkrije vaše identitete**, tako da odredi:
izbris vaših osebnih podatkov iz kazenskega spisa;
varovanje vaših osebnih podatkov kot uradno tajnost;
obdolžencu in njegovemu zagovorniku, da morata ohraniti v tajnosti določene podatke;
uporabo psevdonima namesto vašega imena;
vaše zaslišanje s pomočjo tehničnih sredstev (zaščitna stena, naprava za popačenje glasu, prenos zvoka iz posebnega prostora in podobna tehnična zaščitna sredstva);
prepoved vprašanj, ki bi lahko razkrila vašo identiteto.
Če vas je strah, da zgolj tajnost vaše identitete, ne bi zadostovala za vašo zaščito, lahko predlagate **posebne varovalne ukrepe**. Posebni varovalni ukrepi, ki pridejo v poštev samo, če ste žrtev **zelo resnega kaznivega dejanja**, kakršno je denimo ugrabitev, trgovanje z drogami itd., lahko vključujejo:
fizično varovanje;
preselitev, vključno s selitvijo v tujino;
prirejene osebne dokumente;
onemogočenje dostopa do vaših osebnih podatkov;
prikritje vaše identitete;
spremembo identitete;
uporabo video-konference in telefonske konference;
denarno in socialno podporo.
Če ste žrtev **družinskega nasilja**, so podatki, na podlagi katerih bi bilo mogoče prepoznati vašo identiteto , lahko posredovani javnosti le, če ste polnoletni in če se s tem strinjate . Sodišču lahko predlagate, da povzročitelju nasilja z odločbo prepove približevanje vašemu domu ali drugim krajem, kjer se pogosto nahajate (tj. delovnemu mestu, šoli ipd.), in navezovanje stikov z vami po telefonu, elektronski pošti ali drugih sredstev sporazumevanja. Sodišču lahko tudi predlagate, da z odločbo naloži povzročitelju nasilja, da mora stanovanje, ki ga ima z vami v skupni uporabi, prepustiti v izključno uporabo vam za obdobje do največ šest mesecev (z možnostjo podaljšanja za še šest mesecev). V slednjem primeru se lahko zgodi, da povzročitelj nasilja od vas zahteva primerno nadomestilo za obdobje, ko mora živeti drugje. Ti ukrepi niso vezani na kazenski postopek in niso odvisno od tega, ali teče sojenje.
Če ste žrtev **trgovine z ljudmi** in ste v Sloveniji brez dovoljenja, lahko predlagate policiji, da vam dovoli zadrževanje v državi do tri mesece (z možnostjo podaljšanja za še tri mesece).

Kako lahko uveljavljam premoženjskopravni zahtevek zoper storilca ali dobim odškodnino od države?

Od obdolženca lahko terjate odškodnino tako, da vložite civilno tožbo. Lahko pa tudi vložite predlog za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka pri:
državnem tožilcu skupaj z ovadbo kaznivega dejanja; ali
sodišču, pred katerim teče postopek.
Preiskovalni sodnik (med preiskavo) in sodišče (med sojenjem) sta vas dolžna opozoriti, kako lahko v kazenskem postopku uveljavljate premoženjskopravni zahtevek. V svojem predlogu morate določno označiti svoj zahtevek in predložiti dokaze (npr. zdravniška potrdila, dokumente, ki izkazujejo vaše lastništvo odvzetega premoženja, ipd.).
Sodišče lahko odloči, da ne bo obravnavalo vašega premoženjskopravnega zahtevka, če je prezapleten in bi to preveč zavleklo postopek. V tem primeru lahko vložite civilno tožbo zoper obdolženca.
Če ste žrtev nasilnega kaznivega dejanja ali oseba, ki jo je preživljala oseba, ki je umrla zaradi takega kaznivega dejanja in na podlagi pravnomočne sodbe od storilca ni mogoče izterjati odškodnine, lahko v 3 mesecih zahtevate denarno odškodnino od države. Zahtevo je treba nasloviti na Komisijo za odškodnine

žrtvam kaznivih dejanj pri Ministrstvu za pravosodje. Poglejte si brošuro Evropske pravosodne mreže o odškodnini žrtvam kaznivih dejanja v Sloveniji (na voljo v angleškem, slovenskem in mnogih drugih jezikih).

Obstajajo možnosti za dosego poravnave ali za uvedbo poravnavanja med storilcem in mano?

Med sojenjem lahko državni tožilec predlaga vam in storilcu, da sodelujeta v postopku **poravnavanja**. Med tem postopkom se boste sestali s storilcem v prisotnosti poravnalca, da bi se poskusilo najti soglasno rešitev vašega primera. Poravnavanje je mogoče zgolj pri lažjih kaznivih dejanjih (kaznivih dejanjih, za katera je predpisana denarna kazen ali zapor do treh let ter pri nekaterih drugih kaznivih dejanjih zaradi posebnih okoliščin). Poravnavanje je prostovoljno, do njega lahko pride samo, če tako vi kot tudi storilec pristaneta na sodelovanje.

Če se napove poravnavanje, sodišče prekine glavno obravnavo za šest mesecev, da počaka na izid poravnavanja. Če je postopek uspešen in se poravnate s storilcem (npr. tako, da je dolžan opraviti splošno koristno delo) , bo državni tožilec umaknil obtožbo in kazenska zadeva bo s tem zaključena. Sicer se bo sojenje nadaljevalo, kot da se proces poravnavanja nikdar ne bi začel.

Sem tujec. Kako so zaščitene moje pravice in moji interesi?

Če ste tujec, ste upravičeni do pravic, ki so naštete zgoraj. Imate pa tudi dodatne pravice, ki olajšajo vaše sodelovanje v postopku.

Če ne govorite slovenskega jezika, lahko uporabljate jezik, ki ga razumete. Zagotovljen bo brezplačen prevajalec, ki vam bo pomagal, ko boste navzoči na sojenju. Prav tako bodo brezplačno prevedeni dokumenti in drugi dokazi.

Če ste žrtev nasilnega kaznivega dejanja ali oseba, ki jo je preživljala oseba, ki je umrla zaradi takega kaznivega dejanja, in na podlagi pravnomočne sodbe od storilca ni mogoče izterjati odškodnine, lahko v 3 mesecih zahtevate denarno odškodnino od države. Zahtevo je treba nasloviti na Komisijo za odškodnine žrtvam kaznivih dejanj pri Ministrstvu za pravosodje. Poglejte si brošuro Evropske pravosodne mreže o odškodnini žrtvam kaznivih dejanja v Sloveniji (na voljo v angleškem, slovenskem in mnogih drugih jezikih).

Več informacij:

Criminal Procedure Act (Zakon o kazenskem postopku) – v slovenščini
Penal Code (Kazenski zakonik) – v angleščini in slovenščini
Family Violence Act (Zakon o preprečevanju nasilja v družini) – v angleščini in slovenščini
Witness Protection Act (Zakon o zaščiti prič) – v slovenščini
Free Legal Aid Act (Zakon o brezplačni pravni pomoči) – v slovenščini
Regulations on the Recovery of Costs in Criminal Proceedings (Pravilnik o povrnitvi stroškov v kazenskem postopku) – v slovenščini
Compensation to Crime Victims Act (Zakon o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj) – v angleščini in http://www.pisrs.si/Pis.web/indexSearch?search=Zakon+o+od%C5%A1kodnini+%C5%BErtvam+kaznivih+dejanj http://www.mp.gov.si/si/o_ministrstvu/slovenščini

Zadnja posodobitev: 29/03/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

(OLD)4 - Pomoč in podpora žrtvam kaznivih dejanj

Ministrstvo za pravosodje in Komisija za odločanje o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj
Ministrstvo za notranje zadeve, Enota za zaščito ogroženih oseb
Vrhovno državno tožilstvo
Komisija za zaščito ogroženih oseb
Centri za socialno delo
Društvo Ključ – center za boj proti trgovini z ljudmi
Društvo za nenasilno komunikacijo
Beli obroč Slovenije - društvo za pomoč žrtvam kaznivih dejanj
Zavod za vzpodbujanje in razvijanje kvalitete življenja Papilot
Društvo SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja
Ženska svetovalnica

Ministrstvo za pravosodje in Komisija za odločanje o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj

Ministrstvo za pravosodje izvaja strokovne in administrativne naloge za Komisijo za odločanje o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj po Zakonu o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj (ZOZKD).

Na ministrstvu je za uveljavljanje pravice žrtev do odškodnin pristojen Direktorat za kaznovalno pravo in človekove pravice, Sektor za popravo krivic in podporo žrtvam kaznivih dejanj.

Ministrstvo za pravosodje po Zakonu o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj (ZOZKD):

skrbi za sodelovanje in izmenjavo podatkov med komisijo, ki odloča o odškodninskih zahtevkih žrtev kaznivih dejanj, olicijo in pristojnimi organi drugih držav, ki so po predpisih teh držav pristojne za izvajanje nalog po postopkih za uveljavljanje odškodnine;

daje prosilcem osnovne informacije o možnostih in pogojih za uveljavljanje odškodnine v čezmejnih primerih, ko je žrtev državljan druge države članice EU ali ko je slovenski državljan žrtev v drugi državi članici EU;

je pristojno za sprejem odškodninskih zahtev državljanov drugih članic EU, ki so žrtve kaznivih dejanj, storjenih na ozemlju Republike Slovenije

KONTAKTI:

Spletna stran Ministrstva za pravosodje (v angleščini)

Ministrstvo za notranje zadeve, Enota za zaščito ogroženih oseb

Ministrstvo za notranje zadeve ima posebno organizacijsko enoto Policije, ki je odgovorna za varovanje interesov žrtev, ki se imenuje Enota za zaščito ogroženih oseb. Ta predlaga, organizira in izvaja zaščitne ukrepe skladno s programom o zaščiti priče.

Enota za zaščito ogroženih oseb Ministrstva za notranje zadeve

predlaga, organizira in izvaja varovalne ukrepe skladno s programom zaščite ogrožene osebe

zahteva od vseh državnih organov, nosilcev javnih pooblastil ter organov in služb samoupravnih lokalnih skupnosti, da zagotovijo potrebno pomoč za izvajanje ukrepov in nalog zaščite ogrožene osebe

pri zaščiti ogroženih oseb sodeluje z drugimi organizacijskimi enotami policije; usmerja in usklajuje njihovo delo

KONTAKTI:

Spletna stran: http://www.policija.si/

Vrhovno državno tožilstvo

Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije je najvišje tožilstvo v državi, v sklopu katerega delajo vrhovni in višji državni tožilci, okrožni državni tožilci, ki so dodeljeni na Vrhovno državno tožilstvo zaradi opravljanja zahtevnejših strokovnih nalog, ter državni tožilci, ki delujejo v okviru skupine državnih tožilcev za pregon organiziranega kriminala.
Vrhovno državo tožilstvo Republike Slovenije
je organizirano tako, da ima štiri oddelke (kazenski oddelek, oddelek za civilne in upravne zadeve, oddelek za nadzor in pritožbeni oddelek), strokovni center in pravno-informacijski center
odloča o sporih o pristojnosti med okrožnimi državnimi tožilstvi ter o prenosu zadev na drugo krajevno pristojno državno tožilstvo, kadar je to potrebno zaradi lažje izvedbe postopka ali iz drugih tehtnih razlogov.
ima skupino državnih tožilcev za pregon organiziranega kriminala, ki je pristojna za pregon storilcev kaznivih dejanj na področju "klasičnega" organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih kaznivih dejanj, katerih odkrivanje in pregon zahtevata posebno organiziranost in usposobljenost
KONTAKTI:
Spletna stran: http://www.dt-rs.si/

Komisija za zaščito ogroženih oseb

Komisija za zaščito ogroženih oseb odloča o vključitvi določenih oseb v program zaščite in o prenehanju izvajanja takega programa.
Komisija za zaščito ogroženih oseb
ima štiri člane: sodnik/ca Vrhovnega sodišča, vrhovni/a državni/a tožilec/ka, predstavnik/ca Ministrstva za pravosodje in predstavnik/ca Ministrstva za notranje zadeve
odloča o vključitvi določenih oseb v program zaščite in o prenehanju izvajanja takšnega programa
KONTAKTI:
Podatki o članih komisije se lahko posredujejo le na zahtevo sodišča za potrebe kazenskega postopka.

Centri za socialno delo

Centri za socialno delo so javne socialnovarstvene institucije. Pri centrih za socialno delo so za obravnavanje nasilja v družini ustanovljeni večdisciplinarni timi. Tak tim oblikuje načrte pomoči za določene žrtve družinskega nasilja.
Centri za socialno delo
so javne institucije socialnega varstva, ki jih je v Sloveniji več kot 60
nudijo tako žrtvam kot storilcem nasilja storitve skladno s pravno ureditvijo socialnega varstva
skrbijo za dolgoročno varnost žrtve z odpravljanjem vzrokov ali okoliščin, v katerih prihaja do nasilja, ter iščejo rešitve za njene družbene in materialne pogoje bivanja
oblikujejo načrte pomoči žrtvam, če je za vzpostavitev varnega okolja žrtve potrebno dalj časa trajajoče ukrepanje
KONTAKTI:
Kontaktni podatki vseh centrov za socialno delo so dostopni tukaj.

Društvo Ključ – center za boj proti trgovini z ljudmi

Društvo Ključ je nevladna, neprofitna in humanitarno usmerjena organizacija. Na področju tako preventivnih kot tudi kurativnih dejavnosti v boju proti trgovini z ljudmi je najmočnejši slovenski akter.
Društvo Ključ
ponuja programe oskrbe in (re)integracije za žrtve trgovine z ljudmi, ki zajemajo tudi svetovalne razgovore, urejanje dokumentacije, pomoč pri osebnostni in strokovni rasti
ima program za preprečevanje zlorabe otrok (CAP), ki zajema delavnice za otroke ter predstavitve za starše in šolsko osebje ter si prizadeva otrokom na njihovi starosti prilagojen način predstaviti, kako lahko prepoznajo potencialno nevarne situacije in kako se lahko nanje odzovejo
ima program, ki se izvaja v Azilnem domu in Centru za tujce, kjer posameznikom, ki spadajo v rizično populacijo, in sicer mladoletnikom in vsem ženskam, posredujejo informacije o trgovini z ljudmi in nasilju
KONTAKTI:
Spletna stran: http://drustvo-kljuc.si/

Društvo za nenasilno komunikacijo

Društvo za nenasilno komunikacijo je nevladna organizacija, ki je bila ustanovljena leta 1996 in se ukvarja s preprečevanjem nasilja in širjenjem načel nenasilne komunikacije.
Društvo za nenasilno komunikacijo
ima tri glavne naloge: v družbi zmanjševati toleranco do nasilja, nuditi pomoč osebam, ki nasilje povzročajo, da spremenijo svoje vedenje, in pomagati tistim, ki doživljajo nasilje
si prizadeva za celostno reševanje problema nasilja
se trudi preprečevati nasilje in lajšati njegove posledice s programi za tiste, ki nasilje doživljajo, in tiste, ki ga povzročajo
organizira preventivne in izobraževalne dejavnostmi za ozaveščanje strokovne in laične javnosti o pojavu nasilja: telefonska linija, e-pošta, pošta za informiranje in svetovanje na področju nasilja.
KONTAKTI:
Spletna stran: http://www.drustvo-dnk.si/

Beli obroč Slovenije - društvo za pomoč žrtvam kaznivih dejanj

Beli obroč Slovenije je član širokega evropskega foruma, ustanovljen je bil decembra 2003. Gre za združenje (obroč) žrtev, ki potrebujejo pomoč, in tistih, ki jim lahko pomoč nudijo.
Beli obroč Slovenije
zagotavlja materialno pomoč v obliki denarnih prispevkov, psihosocialno in pravno pomoč žrtvam kaznivih dejanj
ima izobraževalne programe za strokovnjake, ki delajo z žrtvami
ščiti pravice žrtev in jih predstavlja v postopkih pred državnimi organi
sodeluje z vladnimi in nevladnimi organizacijami, ki nudijo pomoč in skrb za žrtve kaznivih dejanj
se povezuje s sorodnimi organizacijami v mednarodno mrežo služb za pomoč žrtvam kaznivih dejanj
KONTAKTI:
Spletna stran: http://www.beliobroc.si/

Zavod za vzpodbujanje in razvijanje kvalitete življenja Papilot

Zavod Papilot je nevladna in neprofitna organizacija, ki nudi pomoč, nasvete ali informacije žrtvam kaznivih dejanj ali drugih oblik nasilja. Vodi več programov za preprečevanje nezaposlenosti in implementacijo aktivne politike zaposlovanja.
Zavod za vzpodbujanje in razvijanje kvalitete življenja Papilot
izvaja program psihosocialne pomoči žrtvam kaznivih dejanj, ki ga vodi vizija zagotavljanja celostne intervencije za ureditev medosebnega delovanja in socialnega statusa žrtve
organizira center za dnevno oskrbo starejših
pomaga žrtvam tako, da jim posreduje naslove vladnih in nevladnih organizacij in institucij
organizira centre, ki nudijo pomoč, nasvet in informacije osebam z izkušnjo kaznivega dejanja
KONTAKTI:
Spletna stran: http://www.papilot.si/

Društvo SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja

SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja izvaja razne oblike psihosocialne pomoči za ženske in otroke - žrtve nasilja v družini. Nudi svetovanje in informacije preko brezplačne telefonske linije in zatočišče (varna hiša) ter organizira skupine za samopomoč.
Društvo SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja
je namenjeno prvenstveno ženskam, otrokom, mladostnicam in mladostnikom, ki imajo izkušnje z nasiljem v družini ali v partnerskih in sorodstvenih zvezah, nasiljem na delovnem mestu ali v drugih odnosih
nudi svetovanje in informativne pogovore z usposobljeno svetovalko na brezplačnem SOS telefonu
zagotavlja zatočišče za ženske z otroci ali brez njih, ki potrebujejo varen prostor, da se umaknejo pred nasiljem svojih partnerjev, nasiljem v družini ali nasiljem drugih sorodnikov
organizira skupine za samopomoč za ženske, katerih poglavitni namen je izmenjava izkušenj med ženskami, ki so doživljale ali še vedno doživljajo nasilje
KONTAKTI:
Spletna stran: http://www.drustvo-sos.si/

Ženska svetovalnica

Ženska svetovalnica, ki je bila ustanovljena leta 1993, je prostovoljna ženska organizacija (od oktobra 1994 tudi formalno društvo), ki deluje na področju psiho-socialne pomoči in samopomoči žensk, ki so žrtve nasilja ali imajo motnje hranjenja.
Ženska svetovalnica
nudi brezplačno svetovanje, zagovorništvo, informacije o pristojnostih javnih služb in pomoč pri organizaciji skupin za samopomoč
deluje javno, tako da opozarja na družbene okoliščine, ki pogosto pogojujejo viktimizacijo žensk, se bori proti različnim oblikam diskriminacije žensk in se zavzema za pravice žensk
zagotavlja informacije in svetuje, na katere organizacije se lahko ženske obrnejo, da bi dobile primerno pomoč
KONTAKTI:
Spletna stran: http://www.drustvo-zenska-svetovalnica.si/

Zadnja posodobitev: 29/03/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

1 - Moje pravice kot žrtve kaznivega dejanja

Katere informacije bom pridobil od organov po storitvi kaznivega dejanja, vendar pred njegovo prijavo (tj. policija, državni tožilec)?

informacije o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj (po Zakonu o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj)

(Please delete when inserting data)For example, information on:

how to report the crime
victim support
personal protection
legal aid and advice
compensation
interpreting and translating services
mediation
reimbursement of expenses
other – please describe

Ne živim v državi EU, v kateri je bilo kaznivo dejanje storjeno (državljani EU in nedržavljani EU). Kako so zaščitene moje pravice?

Žrtev nasilnega naklepnega dejanja, ki je državljan EU, ima pravico, da uveljavlja odškodnino od države članice, kjer je bilo dejanje storjeno, po posebnem postopku, ki velja v čezmejnih primerih (za Republiko Slovenijo je določen v Zakonu o odškodninah žrtvam kaznivih dejanj). Takšna zahteva se vloži pri pristojnem pomožnem organu države članice, kjer žrtev živi (v Republiki Sloveniji pri Ministrstvu za pravosodje, ki je dolžno tudi posredovati ustrezne informacije žrtvam).

Če prijavim kaznivo dejanje, katere informacije bom prejel?

(Please delete when inserting data)For example, information on:
***who to contact** at the local police or prosecutor's office for updates on the case*
*the decision **not to investigate** or to **close the investigation***
*the decision **not to prosecute** the suspect*

*the **release** or **escape** of the offender from custody*
***time** and **place** of the trial*
*the **criminal charges** against the suspect*

Ali sem upravičen do brezplačnega tolmačenja ali prevajanja (ko se obrnem na policijo ali druge organe ali med preiskavo in sojenjem)?
(Please delete when inserting data)When? Under what conditions?

Kako organi zagotavljajo, da jih bom razumel in da me bodo oni razumeli (če sem otrok ali invalid)
(Please delete when inserting data)Please describe how the authority ensures the victims' rights to understand and to be understood (information in Braille, easy-to understand language, child friendly language etc…)

Službe za podporo žrtvam
Kdo zagotavlja podporo žrtvam?
Za področje odškodnin žrtvam nasilnih naklepnih kaznivih dejanj podporo zagotavlja Ministrstvo za pravosodje, (Direktorat za kaznovalno pravo in človekove pravice,) Sektor za popravo krivic in podporo žrtvam kaznivih dejanj.

Ali me bo policija samodejno usmerila na službe za podporo žrtvam?
(Please delete when inserting data)Please specify if the police asks victim whether he or she wants to be contacted by a victims' support service or whether the police informs victims that the victim may contact a victims' support organisation

Kako je zaščitena moja zasebnost?

Ali moram pred uporabo podpore žrtvam kaznivo dejanje prijaviti?
Za uveljavljanje odškodnine od države za nepremoženjsko škodo, ki je bila posledica nasilnega naklepnega dejanja, je kaznivo dejanje potrebno prijaviti policiji.

Moja osebna zaščita, če sem v nevarnosti
Katere vrste zaščite so na voljo?

Kdo mi lahko zagotovi zaščito?

Ali bo izvedena ocena, če obstaja tveganje, da mi bo storilec kaznivega dejanja povzročil nadaljnjo škodo?

Ali bo izvedena ocena, če obstaja tveganje, da mi bo kazenskopravni sistem povzročil nadaljnjo škodo (med preiskavo in sojenjem)?

Kakšna zaščita je na voljo za posebno ranljive osebe?

Sem mladoletna oseba – ali imam posebne pravice?
Mladoletna oseba ima poseben status po Zakonu o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj, saj lahko kot žrtev nasilnega naklepnega dejanja zahteva odškodnino od države za nepremoženjsko škodo (telesne in duševne bolečine). Pri tem ji ni treba odškodnine najprej terjati od storilca kaznivega dejanja.

Moj družinski član je umrl zaradi kaznivega dejanja – kakšne so moje pravice?
Svojec ima po Zakonu o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj pravico zahtevati odškodnino za duševne bolečine zaradi izgube bližnjega, pod pogojem, da ga je pokojna žrtev preživljala ali je imel pravico od nje zahtevati preživljanje.

Moj družinski član je bil žrtev kaznivega dejanja – kakšne so moje pravice?

Ali mi je zagotovljen dostop do mediacije? Kakšni so pogoji za dostop do mediacije? Ali bom v času mediacije na varnem?

Kje lahko najdem zakonodajo, ki določa moje pravice?

Zadnja posodobitev: 29/03/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

2 - Prijava kaznivega dejanja in moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja ali med sojenjem

Kako lahko prijavim kaznivo dejanje?

Kako lahko ugotovim, v kateri fazi je moja zadeva?

Ali sem upravičen do pravne pomoči (med preiskavo ali sojenjem)? Pod katerimi pogoji?

(Please delete when inserting data)For example, information on:
Am I entitled to legal assistance?
Am I entitled to legal representation?
Is it for free? Under what conditions?

Ali lahko zahtevam povračilo stroškov (za udeležbo v preiskavi/na sojenju)? Pod katerimi pogoji?

Ali se lahko pritožim, če je moja zadeva zaključena še pred začetkom sodnega postopka?

Ali sem lahko vključen v sodni postopek?

Kakšen je moj uradni položaj v sodnem postopku? Na primer, ali sem lahko oziroma ali lahko izberem, da sem: žrtev, priča, civilna stranka ali zasebni tožilec?

Kakšne so moje pravice in obveznosti v tej vlogi?

Ali lahko med sojenjem podam izjavo ali predlagam dokaze? Pod katerimi pogoji?

Katere informacije bom prejel med sojenjem?

(Please delete when inserting data)For example, information on:
progress on the case
the final ruling?

Ali bom lahko imel dostop do sodnih spisov?

Zadnja posodobitev: 29/03/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

3 - Moje pravice po sojenju

Ali se lahko zoper odločitev pritožim?

Kakšne so moje pravice po obsodbi?

Ali sem upravičen do podpore ali zaščite po končanem postopku? Za koliko časa?

Katere informacije bom prejel, če bo storilec obsojen?

(Please delete when inserting data)For example, information on:
length of sentence
type or category of prison
name of prison or institution(in same country or abroad)

Ali mi bo sporočeno, če bo storilec odpuščen iz zapora (vključno s predčasnim ali pogojnim odpustom) ali bo iz zapora pobegnil?

Ali bom sodeloval pri odločitvi o odpustu ali pogojnem odpustu? Ali lahko na primer podam izjavo ali vložim pritožbo?

Zadnja posodobitev: 29/03/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

4 - Nadomestilo

Kako lahko zahtevam odškodnino od storilca kaznivega dejanja (v sodnem postopku, z odškodninskim zahtevkom, z vstopom v postopek)?

Odškodnino zoper storilca kaznivega dejanja v kazenskem postopku lahko oškodovanec uveljavlja s premoženjskopravnim zahtevkom.
Predlog za uveljavitev premoženjskopravnega zahtevka se poda pri organu, pri katerem se vloži kazenska ovadba (okrožno državno tožilstvo), ali pri sodišču, pred katerim teče postopek.
Premoženjskopravni zahtevek se lahko nanaša na povrnitev škode, vrnitev stvari ali razveljavitev določenega pravnega posla.

Sodišče je odredilo, da mi mora storilec plačati odškodnino/nadomestilo. Kako lahko zagotovim, da storilec res plača?

Ko postane odločba, s katero je odločeno o premoženjskopravnem zahtevku, pravnomočna, sme oškodovanec zahtevati od sodišča, ki je odločilo na prvi stopnji, naj mu izda overjen prepis odločbe z oznako, da je odločba izvršljiva.
Sodba je izvršljiva, če je postala pravnomočna in je potekel rok za prostovoljno izpolnitev. Pristojno sodišče pravnomočno sodbo, ki je izvršilni naslov, izvrši po določbah, ki veljajo za izvršilni postopek. Na podlagi izvršilnega naslova (sodbe) se torej vloži predlog za izvršbo na pristojnem okrajnem sodišču, v katerem se navede tudi sredstvo ali predmet izvršbe (npr. izvršba na plačo, sredstva na banki, na premičnino ali nepremičnino) .

Če storilec ne plača, mi lahko država izplača predplačilo? Pod katerimi pogoji?

Ne.

Ali sem upravičen do nadomestila od države?

Da, če je oškodovanec žrtev nasilnega naklepnega dejanja in pod določenimi drugimi pogoji.
Prednost pri uveljavljanju odškodnine imajo določene posebne skupine žrtev, kot so otroci, invalidi, žrtve nasilja v družini in državljani drugih držav članic EU v čezmejnih primerih, ter žrtve neznanih storilcev. V takih primerih ni potrebno (ali tudi ni mogoče) odškodnine najprej uveljavljati od storilca, tudi ni nujno, da je storilec za kaznivo dejanje že obsojen, dovolj je utemeljen sum, da je bil oškodovanec žrtev nasilnega naklepnega dejanja. Zahteva za odškodnino na tej podlagi se mora vložiti v roku 6 mesecev od storitve kaznivega dejanja.
V vseh drugih primerih uveljavljanja odškodnine od države je potrebno odškodnino najprej uveljavljati od storilca, zato se predpostavlja, da je bila v korist žrtvi izdana sodba v kazenskem ali civilnem postopku, s katero mu je bila priznana odškodnina. Žrtev nato lahko uveljavlja, da je bil izvršilni postopek na podlagi te sodbe neuspešen oziroma mora izkazati, da storilec nima premoženja, zato izvršba zoper njega sploh ni mogoča. V teh primerih mora biti zahteva za odškodnino vložena v roku 3 mesecev, odkar je izvedela, da izvršba ni bila uspešna oziroma da izvršba ni možna.
Zahteva se vloži pri Ministrstvu za pravosodje ki vodi postopek. Poleg tega je pristojno za posredovanje informacij in opravlja druge strokovne in administrativne naloge za Komisijo za odločanje o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj, ki odloča o zahtevah za odškodnino.

Ali sem upravičen do nadomestila, če storilec ni bil obsojen?

Lahko se zgodi, da je žrtvi priznana odškodnina, pa storilec kaznivega dejanja nato za to kaznivo dejanje ni obsojen. Tak položaj lahko nastane predvsem v primerih, ko se odškodnina uveljavlja na podlagi posebnega statusa (žrtev je otrok, invalid, žrtev nasilja v družini, državljan druge države članice EU ali je bil žrtev neznanega storilca).
Vendar ima država možnost, da izplačano odškodnino zahteva nazaj, če je bila ta izplačana neupravičeno oziroma se ugotovi, da je žrtev navedla neresnične podatke oziroma ni sporočila dejstev, ki bi vplivale na pridobitev pravic po zakonu.

Ali sem upravičen do izrednega plačila, medtem ko čakam na odločitev v zvezi z svojim odškodninskim zahtevkom?

Ne.

Zadnja posodobitev: 29/03/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

5 - Moje pravice do podpore in pomoči

Če sem žrtev kaznivega dejanja, na koga se lahko obrnem za podporo in pomoč?

Za informacije in svetovanje v zvezi z uveljavljanjem odškodnine od države se žrtev nasilnega naklepnega dejanja lahko obrne na Ministrstvo za pravosodje, Župančičeva 3, Ljubljana.

*(Please delete when inserting data)***Provide contact details**:
Victim support organisations
provided by state
provided by non-governmental bodies (NGOs)
probation and mediation services
police
lokalni organi;

Telefonska linija za podporo žrtvam
(Please delete when inserting data) (Please provide for telephone numbers)
general hotline
hotline for specific types of crime (list crime types).

Je podpora žrtvam brezplačna?
Uveljavljanje odškodnine od države (v primerih nasilnih naklepnih dejanj) je za žrtve takse prosto in ne predvideva posebnih stroškov.

Kakšne oblike podpore lahko dobim od državnih služb ali organov?
Žrtev nasilnega naklepnega dejanja lahko zahteva odškodnino od države, pri tem imajo prednost imajo žrtve s posebnim statusom (otroci, invalidi, žrtve nasilja v družini, državljani druge države članice EU v čezmejnih primerih, žrtve neznanih storilcev).
V drugih primerih se lahko zahteva odškodnina od države, ko se ugotovi, da je bilo uveljavljanje povrnitve škode od storilca kaznivega dejanja neuspešno.

(Please delete when inserting data)For example, information on:
medical support
psychological and emotional support
accommodation, including shelters
legal advice
other

Kakšne vrste podpore lahko dobim od nevladnih organizacij?
(Please delete when inserting data)For example, information on:
medical support
psychological and emotional support
accommodation, including shelters
legal advice
other
Zadnja posodobitev: 29/03/2018
Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.